

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інженерно-будівельний інститут
Кафедра філософії, політології, психології та права

СИЛАБУС
освітньої компоненти – ВК-3

Навчальна дисципліна – **Психологія творчої діяльності**

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	02	Культура і мистецтво
Спеціальність	023	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	Образотворче мистецтво	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	аудиторна контрольна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

Єрмакова Світлана Станіславівна, д. пед. н., професор кафедри філософії, політології, психології та права.

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ПРИРОДОЮ ОСОБИСТІСНИХ ЯВИЩ У СФЕРІ ТВОРЧОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗДОБУВАЮТЬ НАВИЧКИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИХ ЗАКОНІВ В ІНЖЕНЕРНІЙ ПРАКТИЦІ.**

Наприклад: Вміння розуміти психологічні аспекти творчого процесу та методи його вивчення, визначати загальні та спеціальні шляхи стимулювання творчої праці у професійній діяльності.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Філософія, Психологія.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- передумови виникнення та історію розвитку психології творчості як науки;
- етапи становлення психології творчості;
- шляхи та способи стимулювання творчої діяльності;
- прояви несвідомого у творчості;
- підходи до розвитку творчих та інтелектуальних здібностей особистості;
- оцінювати особливості організації творчої праці та ефективність керівництва творчим колективом;

розуміти:

- методи традиційної психології творчості: самоспостереження творців за ходом власної діяльності; вивчення біографічних даних творців; різновиди методу опитування; експериментальні методи; методи тестів (Гілфорда, Торренса, Медніка, та ін.) для дослідження різних проблем творчості;
- нетрадиційні методи психології творчості: аналіз результату предметної дії шляхом виявлення в ній прямого та побічного продуктів; метод гірлянд асоціацій; метод брейн-стормінгу та ін. для стимулювання творчої активності особистості;
- психологічні особливості креативної особистості;
- рівні психічної активності у творчому процесі;

володіти:

- методами оцінки обдарованості особистості;
- методами ефективної організації творчого пошуку;
- методами аналізу психологічного клімату у творчому колективі;

вміти:

- тлумачити види творчої діяльності та їхні функції;
- усвідомлювати психофізіологічні основи творчості;
- оцінювати основні теорії сучасної психології творчості та перспективні напрямки її розвитку;
- знати методи психології творчості;
- виокремлювати основні напрямки дослідження креативності в науці та мистецтві;
- визначати основні етапи творчого процесу;
- оцінювати мотивацію творчої діяльності;
- проводити заходи спрямовані на створення креативного середовища;

– проводити діагностику креативності, творчого мислення, творчих здібностей.

Тематичний план

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1.	Творча особистість в контексті психічних явищ	2	2	-	12
2.	Психологічні основи творчості та теорії їх дослідження	2	2	-	12
3.	Соціальні механізми творчості, структура і природа творчих здібностей	2	2	-	12
4.	Стимулювання та умови творчої праці.	2	2	-	12
5.	Генезис здібностей та обдарованості.	2	2		12
6.	Креативність. Теорії креативності (асоціативна, інвестиційна, інтелектуальної активності). Методи вимірювання креативності.	2	2		12
	Всього	12	12	-	66

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Психологія творчої діяльності» складає 60 і 100 балів і може бути досягнений з мінімальних та максимальних оцінок за наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Аудиторна контрольна робота	1	40	60
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (стандартизовані тести).	1	10	20
- Усне опитування на практичних заняттях.	1	10	20
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання *аудиторної контрольної роботи*.

1. Психологічна характеристика творчого процесу.
2. Теорії дослідження творчості.
3. Особливості розвитку та становлення психології творчості.
4. Психологічні теорії творчості.
5. Рівні та закономірності творчості.
6. Мотивація творчої діяльності.
7. Види творчості та їх функції.
8. Способи розвитку творчого потенціалу особистості.
9. Креативність та інтелект.
10. Психофізіологічні механізми творчості.
11. Дивергентне мислення як креативна здібність.
12. Характеристика універсальних методів вивчення творчості.
13. Психодіагностика креативності.
14. Розвиток творчого потенціалу особистості в онтогенезі.
15. Вікові особливості креативності.
16. Проблема раннього вияву обдарованості.
17. Перешкоди розвитку творчих здібностей.
18. Ризики психічного захворювання серед творчих людей.
19. Проблема інтуїції в творчому процесі.
20. Стили творчої діяльності.
21. Фактори розвитку креативності в юнацькому та дорослому віках.
22. Уява – як основа творчого процесу.
23. Етапи творчого процесу.
24. Характеристика тестів невербальної креативності П. Торренса.
25. Творчі здібності особистості (підходи до рішення проблеми).
26. Генезис творчих здібностей.
27. Поняття про стимулювання творчої активності.
28. Шляхи подолання внутрішніх та зовнішніх бар'єрів творчої діяльності.
29. Колективна творчість і творчість у колективі.
30. Здібність та обдарованість як відображення творчого потенціалу

Відомості та рекомендації щодо оформлення

1. Виконання аудиторної контрольної роботи передбачає реферативний тип викладу завдання за вказаною тематикою. Кожна тема включає додаткове індивідуальне завдання, яке студент отримує на момент написання контрольної роботи в аудиторії індивідуальне завдання.

2. Вибір варіанта здійснюється на основі списку групи, представленого деканатом. Студент, який в списку значиться за номером першим виконує контрольну роботу №1, другий -№2, третій- №3 і т.д. Завдання, виконане не за своїм варіантом не зараховується.

3. У контрольній роботі реферативного характеру студент повинен показати достатній рівень теоретичних знань з предмету, а також виявити

вміння застосовувати одержані знання для вирішення конкретних навчальних проблем.

4. Контрольна робота повинна мати самостійний характер. Недопустимо запозичення тексту, фактичних даних із літературних джерел без посилання на них. Тому контрольні роботи, написані без врахування цих вимог, викладачем перевірятися не будуть.

5. Студент може спиратися у своїй роботі на відповідну навчальну і монографічну літературу з даної проблеми. При цьому, якщо він наводить цитату чи запозичує із літературного джерела якесь теоретичне положення (наприклад, визначення, висновки дослідження, думку автора літературного джерела з того чи іншого питання тощо), то обов'язково треба робити посилання на літературне джерело.

6. Контрольна робота виконується державною (українською) мовою.

7. Контрольна робота складається з: титульної сторінки, змісту, викладення основного матеріалу; висновків, в яких перераховуються основні висновки із розглянутих питань та списку використаної літератури, де вказуються усі використані літературні джерела.

8. Контрольна робота має бути оформлена належним чином (див. Патица Н.І. Стандарти на оформлення магістерських, дипломних, бакалаврських, курсових, контрольних робіт та рефератів. – К.: ІПК ДСЗУ, 2008. – 26с.).

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Клименко В. В. Психологія творчості.: Навчальний посібник. – К.: Центр навч. літератури, 2006. – 480 с.
2. Єрмакова С. С. Інноваційний менеджмент: управління інтелектуальною власністю: [навчальний посібник] / С. С. Єрмакова. – Одеса: «ВМВ», 2017. – 200с.
3. Інтелектуальна власність у сфері управління вищим технічним навчальним закладом: [монографія] / С. С. Єрмакова – Черкаси – Вид.: «Парапан».2007 – 432с.

Допоміжні джерела інформації

1. Богоявленская Д. Б. Психология творческих способностей. – М.: Академия, 2002. – С. 103-128, 230-290.
2. Выготский Л. С. Воображение и творчество в детском возрасте // Выготский Л. С. Психология развития ребенка. – М.: Смысл, Эксмо, 2003. – С. 235-326.
3. Гиргинов Г. Наука и творчество. - М.: Прогресс, 1979. – С. 63-120.
4. Гнатко М. М. Батьківська сім'я як чинник впливу на процес формування актуальної креативності // Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України / За ред. Максименка С. Д. – К., 2001 – т. III, ч.4. – С. 51-56.

5. Дружинин В. Н. Психология общих способностей. – СПб.: Питер, 1999. – С. 211-243.
6. Дружинин В. Н., Хазратова Н. В. Экспериментальное исследование формирующего влияния микросреды на креативность // Психологический журнал. 1994. № 4.
7. Ирина В. Г., Новиков А. А. В мире научной интуиции: интуиция и разум. – М., 1978.
9. Клепиков О. І., Кучерявий І. Т. Основи творчості особи. – К.: Вища школа, 1996.
10. Креативность и ее связь с интеллектом // warrah.croso.net.
11. Критерии оценки идеи // www.superidea.ru/tm/ps/ocenka.htm.
12. Кульчицька О.І. Складові біографії творця // Обдарована дитина. – 1998. – №3. – С. 27-32.
13. Можно ли научиться быть творцом? // www.induk.ru/biblio/russ-jornal/6-5.html.
14. Роменець В.А. Психологія творчості. – К.: Либідь. 2001. – С.121-128.
15. Степанов С. О натурах творческих // <http://psy.1september.ru/2001/46/5.htm>